10 Ιουνίου 2022

Πεντηκοστή-Ψυχοσάββατο (Θεοδόσιος Μαρτζοῦχος Ἀρχιμανδρίτης Ἱ. Μ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Ὁ Χριστὸς “ἐπεξηγώντας” στοὺς Σαδδουκαίους τὸ μυστήριο τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἔλεγε ὅτι εἶναι Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακὼβ καὶ “οὐκ ἔστιν Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων” (Ματθ. 22, 32). Αὐτὴ τὴν διδαχὴ τοῦ Χριστοῦ ἀκολουθώντας ἡ Ἐκκλησία ἔθαπτε τοὺς βιολογικὰ νεκροὺς Χριστιανοὺς ἔξω ἀπὸ τὸν ναό, ἐντός τοῦ ὁποίου τελοῦσε τὰ μυστήρια καὶ ἰδιαιτέρως τὴν Εὐχαριστία θεωρώντας ὅτι “παρὰ τῷ Θεῷ πάντες ζῶσι”.

Τὰ ψυχοσάββατα καὶ τὰ μνημόσυνα τῶν κεκοιμημένων (ὅταν τελοῦνται μὲ τὸν σωστὸ τρόπο) εἶναι ἡ οὐσιαστικότερη φανέρωση τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Μέσα στὴν Ἐκκλησία οἱ ἄνθρωποι ἀγωνίζονται νὰ πάψουν νὰ εἶναι μονάδες, τμήματα, μέλη καὶ προσπαθοῦν νὰ ἑνωποιηθοῦν στὸ ἕνα σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Νὰ γίνουν ἀδέρφια. Νὰ γίνουν ἕνα σῶμα. Νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὸ ἀποσπασματικὸ καὶ νὰ γίνουν ὁλοκληρία. Νὰ βιώσουν τὰ λόγια τῆς προσευχῆς τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Πατέρα ὅταν παρακαλεῖ γιὰ τοὺς μελλοντικοὺς Χριστιανοὺς (ποὺ θὰ ὑπάρξουν ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν ἀποστόλων): “νὰ εἶναι ἕνα ὅπως ἐμεῖς (Πατὴρ καὶ Υἱὸς) εἴμαστε ἑνωμένοι καὶ νὰ ἑνωθοῦν μαζί μας γιὰ νὰ πιστεύσει ὁ κόσμος ὅτι Σὺ μὲ ἔστειλες” (Ἰω 17, 21).

Αὐτὸ τὸ ἔργο, τῆς ἑνώσεως μὲ τὸν Χριστὸ καὶ μεταξύ μας, γιορτάζουμε στὴν ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Ἅγιος Παράκλητος ἔρχεται μὲ τὴν Πεντηκοστὴ στὸν κόσμο καὶ στὴν Ἐκκλησία γιὰ νὰ ὁδηγήσει τοὺς ἀνθρώπους στὴν ἀλήθεια τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὸν ἐγωισμὸ ὁ ὁποῖος κάνει δύσκολη τὴν ἑνότητα.

Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο φωτίζει καὶ ἁγιάζει τὶς καρδιὲς ὥστε νὰ μάθουν νὰ ἀγαποῦν καὶ ἔτσι νὰ μοιάσουν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ κέντρο τοῦ κύκλου. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ ἀκτίνες τοῦ κύκλου. Ὅσο πορευόμαστε πρὸς τὸ κέντρο τοῦ κύκλου τόσο

πλησιάζουμε καὶ μεταξύ μας. Ἐγγίζοντας πρὸς τὸν Χριστὸ “ἐν ταυτῷ” ἐγγίζουμε καὶ πρὸς ἀλλήλους. Τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ φωτίζει σ’ αὐτὴν τὴν διπλὴ πορεία ἐνδυναμώνοντάς μας στὸν κόπο τῆς ἐξόδου ἀπὸ τὴν ἐγωιστική μας αὐταπάτη. Μένοντας στὸν ἐγωισμό, μένουμε μόνοι. Ἀκίνητοι σὲ αὐταπάτη ἀεικινησίας. Ἀπλησίαστοι καὶ ἀδιάφοροι. Ξένοι. Μὲ μία καρδιὰ ποὺ γίνεται σιγὰ-σιγὰ “λίθινη”. Ὁ Θεὸς μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, διὰ τοῦ προφήτη Ἰεζεκιήλ, κραυγάζει: “Δῶστε μου τὴν πέτρινη καρδιά σας καὶ θὰ τὴν κάνω σάρκινη” (Ἰεζ. 36, 26). Σὲ μᾶς μένει νὰ ἀνταποκριθοῦμε. Ἂν ναί, τότε θὰ ΄ρθεῖ καὶ θὰ κατοικήσει μέσα μας καὶ θὰ γεμίσει ἡ καρδιά μας ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: “ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια” (Γαλ. 5, 22).

Ὅταν, λοιπόν, αὐτά, ἔστω καὶ κατ’ ἀρχὰς καὶ ἐν μέρει, ἀρχίσουν νὰ ὑπάρχουν στὰ μέλη-χριστιανοὺς τῆς Ἐκκλησίας, τότε ἀρχίζει νὰ σαρκώνεται τὸ μέγα μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Τότε οἱ Χριστιανοί, μέσα στὴν ἐλευθερία τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ τὴν ὁποία Ἐκεῖνος τοὺς ἔδωσε καὶ γιὰ τὴν ὁποία χαίρουν• ἀγαποῦν καὶ νοιάζονται ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Γίνονται ἀδέρφια. Ἀποχτοῦν κοινότητα σκέψης καὶ τρόπου. Γίνονται κοινότητα σὲ ὅλα, στὴν χαρά, στὴν θλίψη, στὶς ἀνάγκες, στὴν ἄνεση. Τότε οἱ ἀρετὲς ποὺ φυτρώνουν σιγὰ-σιγὰ στὴν καρδιὰ ἀρχίζουν νὰ καρποφοροῦν καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι (δικοί μας καὶ ξένοι) γίνονται ἀδέρφια μας.

Γνωρίζοντας τὴν ἀδυναμία καὶ τὸ τρεπτὸ τῆς φύσεως οἱ χριστιανοὶ ἀγωνίζονται γιὰ ὅσο γίνεται μεγαλύτερη μετοχὴ στὴν χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὄχι μηχανικά, μὲ μόνη τὴν μετοχὴ στὰ μυστήρια, ἀλλὰ οὐσιαστικά. Μὲ τὴν βοήθεια τῶν μυστηρίων, στὴν ἐλευθερία ἀπὸ τὸν ψυχοσωματικὸ ἐγωισμὸ ποὺ ἐμποδίζει τὴν ἀγάπη καὶ ἀνακόπτει τὴν πορεία πρὸς τὴν ἀδερφό.

Στὴν γιορτὴ λοιπὸν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς ποὺ εἶναι φανέρωση τοῦ τρόπου τῆς Ἐκκλησίας, οἱ χριστιανοὶ (τὴν παραμονὴ) προσεύχονται γιὰ τοὺς ἀδερφούς τους ποὺ ἔχουν φύγει ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ ἔχουν περάσει στὴν κατάσταση ποὺ προσδιορίζεται μόνον ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ.

Στὸ μέτρο ποὺ κάποιος ἔγινε μέτοχος τῶν ἀρετῶν τοῦ Χριστοῦ, τόσο Τοῦ μοιάζει, τόσο ἄνεση ἔχει στὴν σχέση μαζί Του. Οἱ μάρτυρες καὶ οἱ Ἅγιοι, μεγάλη· οἱ ὑπόλοιποι χριστιανοί, ἀνάλογα. “Ἀστὴρ ἀστέρος, διαφέρει ἐν δόξῃ”. Ἀτυχῶς κάποιοι, πολὺ λίγο ἢ καὶ ἐπικίνδυνα λίγο, ὥστε τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι γι’ αὐτοὺς ξένο ἢ καὶ ἐνοχλητικό!

Ἔρχεται λοιπὸν τώρα ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ προσεύχεται μὲ τὴν Εὐχαριστία τὴν παραμονὴ τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, (ποὺ εἶναι ἡ γιορτὴ τῆς δυνατότητος τῆς ἀνθρώπινης ἀλλαγῆς), καὶ παρακαλεῖ τὸν Κύριο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, τὸν Δεσπότη Χριστό, γιὰ ὅλους ὅσοι βρίσκονται ἐνώπιόν Του: Νὰ παραβλέψει

ἀδυναμίες. Νὰ συγχωρήσει λάθη. Νὰ παραγράψει ἀγνοήματα. Νὰ δώσει ζωή. Νὰ φέρει ἐλπίδα ἀναπαύσεως.

Ἡ Ἐκκλησία παρακαλεῖ καὶ ἱκετεύει. Ὁ Χριστὸς θέλει. Ἡ τραγωδία εἶναι ὅτι ἴσως κάποιος δὲν ἐπιθυμεῖ καμμιὰ ἀλλαγή... Ἀκόμα καὶ τὴν ἑπομένη μετὰ τὸ ψυχοσάββατο ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὅλη ἡ Ἐκκλησία γονατιστὴ παρακαλεῖ γιὰ ὅσους ἔχουν φύγει “Δέξου Κύριε δεήσεις καὶ ἱκεσίες καὶ ἀνάπαυσε ὅλους τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀδερφούς, τὰ τέκνα ὅλων καὶ κάθε ἄνθρωπο, ὅλους ὅσους ἔχουν πεθάνει, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ...”.

Ἡ συμμετοχή μας λοιπὸν στὴν γιορτὴ ἂς γίνει μία προσπάθεια κατανόησης τῆς σχέσης μας μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα (κάθαρση-φωτισμό). Μετοχὴ στὰ χαρίσματά του ποὺ μόνον στὴν Ἐκκλησία ὑπάρχουν καὶ δίνονται. Ἀγάπη γιὰ τὴν Ἐκκλησία, τοὺς ἀδερφούς μας δηλαδή, ζωντανοὺς καὶ κεκοιμημένους.

Κάποια στιγμὴ καὶ μεῖς θὰ χρειαστοῦμε αὐτὴ τὴν ἀγάπη.
Μὲ ἀγάπη καὶ εὐχὲς

ὁ ἐφημέριος

π. Θεοδόσιος

Πηγή: agiazoni.gr